

ระเบียบกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการคุ้มครองพยาน ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) ระเบียบกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๑

บรรดาระเบียบ และคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“หน่วยงานคุ้มครองพยาน” หมายความว่า หน่วยงานในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่มีหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองแก่พยาน และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษขอความร่วมมือหรือมอบหมายให้ดำเนินการคุ้มครองพยานด้วย

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า บุคคลที่ร้องขอให้มีการให้ความคุ้มครองแก่พยาน ได้แก่

(๑) พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีพิเศษ พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ศาล สำนักงานคุ้มครองพยาน หรือหน่วยงานคุ้มครองพยาน

(๒) พยานหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

(๓) บุคคลอื่นใดซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้อง

(๔) หน่วยงานราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

“ผู้รับการคุ้มครอง” หมายความว่า บุคคลที่อยู่ในความคุ้มครองของหน่วยงานคุ้มครองพยาน

ได้แก่

(๑) พยาน

(๒) สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย และพยานได้ร้องขอ

“เจ้าหน้าที่คุ้มครองพยาน” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยพยาน

ข้อ ๕ ให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อเพิ่มความคุ้มครองพยานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติรองรับสิทธิของบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับความคุ้มครอง ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพยาน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบ เคารพในสิทธิเสรีภาพของประชาชน เป็นประการสำคัญ และพึงตระหนักว่า บุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการผดุงความยุติธรรม ควรได้รับการยกย่องเชิดชูพยานในฐานะพลเมืองดี นอกจากนั้น ยังต้องคำนึงถึงมาตรการอื่น ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วย เช่น การสืบพยานก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๗ ทวิ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสืบสวนสอบสวนรวมถึงการดำเนินคดีในชั้นศาล

ข้อ ๗ ในการร้องขอให้มีการคุ้มครองแก่พยาน จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้รับการคุ้มครองด้วย เว้นแต่บุคคลดังกล่าวมิอาจให้ความยินยอม ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ให้ความยินยอม

(๑) บิดาหรือมารดา กรณีผู้รับการคุ้มครองเป็นผู้เยาว์ เว้นแต่ไม่มีบิดาหรือมารดา หรือบิดาหรือมารดาไม่อาจให้ความยินยอมได้ จึงให้ผู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้ให้ความยินยอม

(๒) ผู้อนุบาล ในกรณีผู้รับการคุ้มครองเป็นผู้ไร้ความสามารถ

(๓) ผู้พิทักษ์ ในกรณีผู้รับการคุ้มครองเป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ

ข้อ ๘ ในการสอบถามปากคำพยานในระหว่างการให้การคุ้มครองแก่พยาน ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงการสอบถามปากคำดังกล่าว ซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่องไว้เป็นพยานหลักฐานด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ ก็ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวน

หมวด ๒

คณะกรรมการคุ้มครองพยาน

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองพยาน” ประกอบด้วย

(๑) รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษที่อธิบดีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคดีพิเศษ (พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ๙ ชช.) ที่อธิบดีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการกองกฎหมาย เป็นกรรมการ

(๔) ข้าราชการที่อธิบดีแต่งตั้งขึ้นอีกจำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ

โดยมีผู้บัญชาการสำนักปฏิบัติการพิเศษ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาอนุมัติการใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน

(๒) กำหนดหรือให้ความเห็นชอบวิธีการให้ความคุ้มครอง

(๓) กำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับการคุ้มครองปฏิบัติระหว่างอยู่ในการคุ้มครอง ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนเงื่อนไขอันเป็นเหตุให้การคุ้มครองพยานนั้นสิ้นสุดลง

(๔) กำหนดหน่วยงานหรือบุคคลที่ทำหน้าที่คุ้มครองและสถานที่ในการคุ้มครองพยาน

(๕) กำหนดอาวุธยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น

(๖) กำหนดวงเงิน งบประมาณ และค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน

(๘) ตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานและการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน

(๙) เรียกผู้ร้องขอ พยาน บุคคลที่จะได้รับการคุ้มครองหรือบุคคลอื่นใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๑) พิจารณาและออกคำสั่งให้การคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไปสิ้นสุดลง

(๑๒) พิจารณาและออกคำสั่งแก้ไขวิธีการหรือเงื่อนไขตามข้อ ๑๐ (๒) - (๖)

(๑๓) พิจารณาและออกคำสั่งอนุมัติการคุ้มครองพยานต่อเนื่องหรือคำสั่งไม่อนุมัติ ตามข้อ ๒๗ วรรคสอง

(๑๔) พิจารณาและออกคำสั่งอนุมัติหรือคำสั่งไม่อนุมัติการคุ้มครองพยานที่มีอยู่ก่อนวันที่ใช้ระเบียบนี้ ตามข้อ ๓๔

ข้อ ๑๑ การประชุมคณะกรรมการให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ในการอนุมัติให้ใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน ให้คณะกรรมการพิจารณาถึงความสำคัญและความจำเป็นของพยานในคดีที่ขอคุ้มครอง และกำหนดวิธีการคุ้มครองที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าของงบประมาณราชการด้วย

หมวด ๓
ศูนย์คุ้มครองพยาน

- ข้อ ๑๓ ให้สำนักปฏิบัติการพิเศษเป็นศูนย์คุ้มครองพยาน มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (๑) เป็นหน่วยงานทางธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองพยาน
 - (๒) รับและตรวจสอบคำร้องขอให้คุ้มครองพยาน
 - (๓) พิจารณาและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตามข้อ ๑๐ (๑) - (๖)
 - (๔) จัดเก็บข้อมูลการคุ้มครองพยาน
 - (๕) ประสานงานและติดตามการคุ้มครองพยาน
 - (๖) รวบรวมและติดตามข้อมูลตามข้อ ๒๕ และข้อ ๓๔ นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา
 - (๗) ตรวจสอบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

หมวด ๔
การร้องขอให้คุ้มครองพยาน

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ร้องขอแจ้งเรื่องขอคุ้มครองพยานต่อศูนย์คุ้มครองพยาน การร้องขอให้คุ้มครองพยานจะทำเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาหรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่หัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ขอให้คุ้มครองพยานให้เสนอเป็นบันทึกพร้อมความเห็น โดยให้มีรายละเอียดประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตามข้อ ๑๐ (๒) - (๖) ยื่นต่อศูนย์คุ้มครองพยาน

ข้อ ๑๖ ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อการคุ้มครองพยาน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษอาจขออนุมัติด้วยวาจาท่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานไปพลางก่อน เมื่อดำเนินการคุ้มครองพยานไปแล้ว ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษทำรายงานเสนอต่อหัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อแจ้งศูนย์คุ้มครองพยานตามข้อ ๑๕ ในทันทีที่สามารถดำเนินการได้

ข้อ ๑๗ เมื่อศูนย์คุ้มครองพยานได้รับคำร้องหรือบันทึกขอคุ้มครองพยานตามข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ ให้ศูนย์คุ้มครองพยานดำเนินการตรวจสอบพิจารณาและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่ออนุมัติการคุ้มครองพยานโดยด่วน

ข้อ ๑๘ กรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งไม่อนุมัติให้ใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน ให้ศูนย์คุ้มครองพยานทำการแจ้งคำสั่งต่อผู้ร้องขอหรือหัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นหนังสือ โดยให้ระบุเหตุผลของคณะกรรมการลงนามในหนังสือดังกล่าว และให้แจ้งสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖ ด้วย

ข้อ ๑๙ กรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งอนุมัติให้ใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานให้ศูนย์คุ้มครองพยานรีบแจ้งให้ผู้ร้องขอหรือหัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษโดยเร็ว

การแจ้งคำสั่งอาจดำเนินการทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นได้ แต่ต้องกระทำโดยระมัดระวังให้เกิดความปลอดภัยแก่พยาน

หมวด ๕

วิธีการคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป

ข้อ ๒๐ วิธีการให้การคุ้มครองตามมาตรการทั่วไป ให้ปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) จัดเจ้าหน้าที่ให้การคุ้มครองพยาน ณ ที่พักอาศัย หรือสถานที่ที่พยานร้องขอ
- (๒) จัดให้อยู่ในสถานที่คุ้มครองพยานซึ่งหน่วยงานคุ้มครองพยานจัดไว้
- (๓) ปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวได้
- (๔) ประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ เพื่อขอความร่วมมือหรือมอบหมายให้

ดำเนินการคุ้มครองพยาน

(๕) จัดให้มีการติดต่อ สอบถามความเป็นอยู่หรือตรวจสถานที่พักอาศัยอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้พยานได้รับการติดต่อจากญาติและบุคคลที่ต้องการ ทั้งนี้ ภายใต้วิธีการที่เจ้าหน้าที่คุ้มครองพยานกำหนด

(๖) จัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขในการคุ้มครองตามความเหมาะสม

(๗) วิธีการอื่นใดที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีหรือคณะกรรมการเห็นว่าเหมาะสมแก่สถานะและสภาพของผู้รับการคุ้มครอง

ข้อ ๒๑ เมื่อหัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษหรือหน่วยงานคุ้มครองพยานได้รับอนุมัติให้พยานอยู่ในมาตรการทั่วไปแล้ว ก่อนดำเนินการคุ้มครองให้จัดทำบันทึกข้อตกลงและให้พยานผู้ขอรับการคุ้มครองลงลายมือชื่อในบันทึกข้อตกลงนั้น

บันทึกข้อตกลงให้ทำเป็นหนังสือและอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) การยินยอมรับการคุ้มครองของพยาน

(๒) วิธีการคุ้มครองพยาน

(๓) รายละเอียดแนวทางให้พยานปฏิบัติโดยให้คำนึงถึงวิธีการคุ้มครองพยาน พฤติการณ์ ความปลอดภัย และความร้ายแรงของคดี

(๔) สิทธิที่พยานพึงได้รับตามกฎหมาย

(๕) เงื่อนไขที่กำหนดให้พยานถือปฏิบัติและผลของการที่พยานไม่ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลง อันเป็นเหตุให้การคุ้มครองพยานสิ้นสุดลง

(๖) วัน เดือน ปี ที่บันทึกข้อตกลง

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ยานถูกดำเนินคดีหรือถูกฟ้องทั้งทางแพ่งและทางอาญา อันเนื่องมาจากการเป็นพยาน ให้จัดหาทนายความหรือให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายตามสมควร เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าพยานผู้นั้นได้กระทำการโดยมิชอบ ทำให้เกิดความเสียหายแก่คดี

ข้อ ๒๓ ระหว่างที่ยานได้รับการคุ้มครอง หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองพยานรายงานเหตุให้หัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษทราบเพื่อหาแนวทางแก้ไข

หากมีการกระทำความผิดอาญาต่อบุคคลใดเพราะเหตุที่บุคคลนั้น สามิ ภริยา ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้น ซึ่งจะมาหรือได้มาเป็นพยาน ให้หัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษแจ้งพนักงานสอบสวนท้องที่ที่มีเขตอำนาจเหนือคดีนั้น หรือพนักงานอัยการ หรืออัยการทหาร เพื่อขอเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดอาญาดังกล่าว ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

การดำเนินการข้างต้น เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานต่อศูนย์คุ้มครองพยานได้ทราบด้วย

ข้อ ๒๔ กรณีพยานที่ได้รับการคุ้มครองหลบหนีไปในระหว่างการคุ้มครอง ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองพยานสืบสวนหาสาเหตุแห่งการหลบหนีรวมทั้งสภาพความเป็นอยู่ของพยาน และรายงานให้หัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษทราบ

เมื่อหัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานศูนย์คุ้มครองพยานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาสั่งการโดยด่วน และให้นำรายงานดังกล่าวรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ข้อ ๒๕ ให้หัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษรายงานการคุ้มครองต่อศูนย์คุ้มครองพยานตามแบบที่กำหนดแนบท้ายระเบียบนี้ ทุกวันที่ ๑๕ ของเดือน

การคุ้มครองพยานตามข้อ ๒๐ (๑) ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองพยานจัดทำรายงานการปฏิบัติหน้าที่ประจำวันตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ โดยต้องส่งรายงานดังกล่าวให้หัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษทุกวันที่ ๑๐ ของเดือน เพื่อประกอบการรายงานตามวรรคหนึ่งด้วย

หมวด ๖

การสิ้นสุดการให้ความคุ้มครอง

ข้อ ๒๖ การคุ้มครองพยานอาจสิ้นสุดลงเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับการคุ้มครองตาย

(๒) ผู้รับการคุ้มครองร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรให้ยุติการคุ้มครอง

(๓) ผู้รับการคุ้มครองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามคำสั่งที่คณะกรรมการหรืออธิบดี

กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๔) ผู้ให้ความยินยอมแทนผู้รับการคุ้มครองเพิกถอนการให้ความยินยอม

(๕) พฤติการณ์หรือสภาพของผู้รับการคุ้มครองเปลี่ยนแปลงไป และไม่มีความเป็นต้องให้ความคุ้มครอง หรือมีอาจให้ความคุ้มครองได้อีกต่อไป เช่น ผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา หรือจำเลย ในคดีอาญา ซึ่งพยานต้องไปให้ถ้อยคำถึงแก่ความตาย หรือมีการสืบพยานผู้รับความคุ้มครองในชั้นศาลเสร็จสิ้นแล้ว เป็นต้น

(๖) พยานไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมให้การเป็นพยานโดยไม่มีเหตุอันควร

(๗) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในคดีที่ผู้นั้นเป็นพยาน

(๘) เมื่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้รับแจ้งจากผู้ร้องขอว่า ประสงค์จะให้การคุ้มครองพยานสิ้นสุดลง โดยได้รับความยินยอมจากพยาน เว้นแต่พยานไม่สามารถให้ความยินยอมได้

ข้อ ๒๗ เมื่อปรากฏเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๒๖ ให้หัวหน้าคณะกรรมการสอบสวนคดีพิเศษ หรือหัวหน้าหน่วยงานคุ้มครองพยานทำหนังสือรายงานพร้อมความเห็นเสนอต่อศูนย์คุ้มครองพยาน โดยด่วน และให้ศูนย์คุ้มครองพยานนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อขอให้มีการคุ้มครองพยาน ตามมาตรการทั่วไปสิ้นสุดลง

เฉพาะกรณีปรากฏเหตุตามข้อ ๒๖ (๓) หรือ (๖) หากพยานได้มีการแก้ไขปรับปรุง ยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือยอมให้ถ้อยคำหรือให้การหรือมีเหตุผลที่จำเป็นประการอื่น หัวหน้าคณะกรรมการสอบสวนคดีพิเศษหรือหัวหน้าหน่วยงานคุ้มครองพยาน อาจทำความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อขอให้ใช้มาตรการทั่วไปคุ้มครองพยานต่อไปได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณา และมีคำสั่งอนุมัติตามข้อ ๑๐ (๑) - (๖) หรือข้อ ๑๐ (๑๑) ตามความเหมาะสม

ข้อ ๒๘ หนังสือสั่งให้การคุ้มครองสิ้นสุดลงตามข้อ ๒๖ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ชื่อสกุล ของผู้ร้องและผู้รับการคุ้มครอง
- (๒) วัน เดือน ปี ที่มีคำสั่ง และวัน เดือน ปี ที่คำสั่งมีผลบังคับ
- (๓) เหตุผลที่มีคำสั่ง
- (๔) เงื่อนไขการปฏิบัติตามคำสั่ง
- (๕) สิทธิและเงื่อนไขการอุทธรณ์คำสั่ง

ข้อ ๒๙ เมื่อคณะกรรมการหรืออธิบดีแล้วแต่กรณี สั่งให้การคุ้มครองพยานสิ้นสุดลง ให้ศูนย์คุ้มครองพยานมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องขอ ผู้รับการคุ้มครอง หัวหน้าคณะกรรมการสอบสวนคดีพิเศษ และหน่วยงานคุ้มครองพยานทราบ เพื่อยกเลิกการให้การคุ้มครองทันที

การแจ้งคำสั่งดังกล่าวตามวรรคหนึ่งให้นำความในข้อ ๑๙ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗

การรายงานขอใช้มาตรการพิเศษ

ข้อ ๓๐ การเสนอขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานให้หัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้ร้องขอ ยื่นเรื่องต่อศูนย์คุ้มครองพยานเพื่อพิจารณานำเสนอคณะกรรมการให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่ออธิบดีเพื่อประกอบการนำเสนอต่อสำนักงานคุ้มครองพยานกระทรวงยุติธรรม เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข ในการยื่นและการพิจารณาคำร้องขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อไป

หมวด ๘

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน

ข้อ ๓๑ บรรดาค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองแก่ผู้รับการคุ้มครองให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง การเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการขอเบิกเงินอุดหนุนราชการดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองพยานหรือหัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือหัวหน้าหน่วยงานคุ้มครองพยาน ทำเป็นหนังสือเสนอผ่านศูนย์คุ้มครองพยาน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมก่อนเบิกจ่ายทุกครั้ง

ข้อ ๓๒ หากปรากฏในภายหลังว่าพยานไม่มา ไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่เบิกความเป็นพยาน โดยไม่มีเหตุสมควร หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จ ในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ ในคดีที่บุคคลนั้นเป็นพยาน ให้ศูนย์คุ้มครองพยานประสานงานกับสำนักงานคุ้มครองพยาน กระทรวงยุติธรรม เพื่อเรียกให้บุคคลนั้นคืนหรือชดใช้ค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๗ หรือคืนหรือชดใช้ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน และบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๓ ให้ศูนย์คุ้มครองพยานมีหน้าที่ในการจัดทำค่าของบประมาณเกี่ยวกับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และพิจารณาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการคุ้มครองพยาน การฝึกอบรม พัฒนาและปรับปรุงยุทธวิธีในการให้การคุ้มครองพยาน และการจัดทำค่าของบประมาณเพื่อการดำเนินการดังกล่าวด้วย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๔ ให้หัวหน้าคณะทำงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือหน่วยงานคุ้มครองพยาน หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้รับผิดชอบการคุ้มครองพยานที่มีอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับแล้วแต่กรณี รายงานข้อมูลเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานให้ศูนย์คุ้มครองพยานทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ศูนย์คุ้มครองพยานมีหน้าที่นำข้อมูลตามวรรคหนึ่ง เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นของการคุ้มครองพยาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาเพื่ออนุมัติให้ใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานต่อไปหรือมีคำสั่งให้การคุ้มครองพยานสิ้นสุดลงเป็นรายกรณี

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

ธาริต เพ็งดิษฐ์

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ